

II

(Meddelanden)

MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Kommissionens tillkännagivande

Teknisk vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen
för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens

(2021/C 58/01)

Detta dokument grundar sig på texten till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, som blivit föremål för en politisk överenskommelse mellan Europaparlamentet och rådet i december 2020 (2020/0104 (COD)) ⁽¹⁾.

Syftet med den här tekniska vägledningen är att hjälpa de nationella myndigheterna utarbeta återhämtnings- och resiliensplaner enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Endast Europeiska unionens domstol har behörighet att tolka EU-rätten med avgörande verkan.

Enligt förordningen om inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens bör inga åtgärder som ingår i en återhämtnings- och resiliensplan medföra betydande skada för miljömål i den mening som avses i artikel 17 i taxonomiförordningen ⁽²⁾, ⁽³⁾. Enligt förordningen om inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens bör bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanerna säkerställa att varje åtgärd (det vill säga varje reform och varje investering) inom planen är förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada ⁽⁴⁾.

I förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens anges också att kommissionen bör ge teknisk vägledning om hur principen om att inte orsaka betydande skada ska tillämpas i samband med faciliteten för återhämtning och resiliens ⁽⁵⁾. Det här dokumentet innehåller den tekniska vägledningen. I den här vägledningen fastställs endast de villkor för tillämpningen av principen som ska gälla i samband med faciliteten för återhämtning och resiliens, med beaktande av dess särdrag, och vägledningen påverkar inte tillämpningen och genomförandet av taxonomiförordningen och andra rättsakter som antagits rörande andra EU-fonder. Syftet med den här vägledningen är att klargöra vad som menas med principen om att inte orsaka betydande skada, hur den ska tillämpas i samband med faciliteten för återhämtning och resiliens och hur medlemsstaterna kan visa att deras föreslagna åtgärder är förenliga med principen. Konkreta, väl utarbetade exempel på hur principen om att inte orsaka betydande skada bör ges uttryck i planerna ges i Bilaga IV till den här vägledningen.

⁽¹⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>. Numreringen och ordalydelsen i artikeldelen kan komma att ändras under den pågående juridiska granskningen.

⁽²⁾ Se artikel 4a (Övergripande principer) i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens (där det fastställs att stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens endast kan ges till åtgärder som respekterar principen om att inte orsaka betydande skada, och artiklarna 15 och 16 (Plan för återhämtning och resiliens och Kommissionens bedömning) (där det vidare anges att "återhämtnings- och resiliensplanerna bör förklara och bedömas mot bakgrund av hur planerna säkerställer att ingen åtgärd för genomförandet av de reformer och investeringar som tas med i planen medför någon betydande skada för miljömål i den mening som avses i artikel 17 i förordning (EU) 2020/852 ("principen att inte orsaka betydande skada").

⁽³⁾ Taxonomiförordningen hänvisar till förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar genom att fastställa ett klassificeringssystem (eller taxonomi) för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

⁽⁴⁾ I Bedömningsriktlinjer för faciliteten, som är en bilaga till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, anges ett antal bedömningsriktlinjer som kommissionen ska utgå ifrån när den bedömer de förslag till återhämtnings- och resiliensplaner som lämnas in av medlemsstaterna. Kommissionen uppmanas där att använda ett betygssystem från A till C för alla kriterier för Kommissionens bedömning som förtecknas i artikel 16.3 i förordningen. I bedömningskriterium d klargörs att kommissionen endast har de två betygsalternativen A eller C vid bedömningen av principen om att inte orsaka betydande skada: A om ingen åtgärd i en återhämtnings- och resiliensplan medför betydande skada för miljömål, och C om en eller flera åtgärder medför betydande skada för miljömål (i den mening som avses i artikel 17 (Betydande skada för miljömål) i taxonomiförordningen). I den bilagan anges att en återhämtnings- och resiliensplan inte på ett tillfredsställande sätt uppfyller bedömningskriterierna från och med förekomsten av ett C. I ett sådant fall kan planen inte godkännas av kommissionen.

⁽⁵⁾ Det här tekniska vägledningsdokumentet kompletterar den inledande vägledning som kommissionen redan lämnat i den årliga strategin för hållbar tillväxt 2021 och det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar och uppdateringar av detta.

1. Vad menas med Att inte orsaka betydande skada?

I förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska principen om att inte orsaka betydande skada tolkas i den mening som avses i artikel 17 i taxonomiförordningen. I den artikeln definieras vad som utgör "betydande skada" för de sex miljömål som omfattas av taxonomiförordningen:

1. En verksamhet anses orsaka betydande skada för **begränsning av klimatförändringar**, om den leder till betydande växthusgasutsläpp.
2. En verksamhet anses orsaka betydande skada för **anpassning till klimatförändringar**, om den leder till ökade negativa konsekvenser för det nuvarande och det förväntade framtida klimatet, själva verksamheten eller andra människor, naturen eller tillgångar ⁽⁶⁾.
3. En verksamhet anses orsaka betydande skada för **hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser**, om den skadar vattenförekomsterna, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller marina vattens goda miljöstatus.
4. En verksamhet anses orsaka betydande skada för den **cirkulära ekonomin**, inbegripet förebyggande och materialåtervinning av avfall, om den leder till betydande ineffektivitet vid användningen av material eller vid direkt eller indirekt användning av naturresurser, eller om den betydande ökar generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, eller om långsiktigt bortskaffande av avfall kan orsaka betydande och långvarig skada för miljön.
5. En verksamhet anses orsaka betydande skada för **förebyggande och begränsning av föroreningar**, om den leder till en betydande ökning av utsläpp av föroreningar till luft, vatten eller mark.
6. En verksamhet anses orsaka betydande skada för **skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem**, om den i betydande grad skadar ekosystemens goda tillstånd och motståndskraft eller skadar bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse.

2. Hur bör principen om att inte orsaka betydande skada tillämpas inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens?

I det här avsnittet ges vägledning om centrala frågor som ligger till grund för bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada: det faktum att alla åtgärder måste behandlas som en del av bedömningen (Avsnitt 2.1), även om bedömningen för vissa åtgärder kan ske i förenklad form (Avsnitt 2.2), relevansen av EU:s miljölagstiftning och konsekvensbedömningar (Avsnitt 2.3), de viktigaste vägledande principerna för bedömningen (Avsnitt 2.4), och tillämpligheten av de tekniska granskningskriterierna i taxonomiförordningen (Avsnitt 2.5).

2.1 Alla åtgärder måste behandlas som en del av bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada

Medlemsstaterna måste tillhandahålla en bedömning för var och en av åtgärderna ⁽⁷⁾ i deras plan för återhämtning och resiliens. Enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens bör *ingen åtgärd* som ingår i en återhämtnings- och resiliensplan medföra betydande skada för miljömål, och kommissionen kan inte göra en positiv bedömning av planen, om en eller flera åtgärder inte är förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada. Som en följd av detta måste medlemsstaterna tillhandahålla en *individuell* bedömning för varje åtgärd inom varje del av planen ⁽⁸⁾. Bedömningen ska därför inte göras på plannivå eller på nivån för enskilda delar av planen, utan på åtgärdsnivå. Detta gäller även åtgärder som anses bidra till den gröna omställningen och alla andra åtgärder som ingår i planerna ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ Detta innebär i synnerhet att betydande skada för målet om anpassning till klimatförändringar kan orsakas antingen genom att i) en verksamhet inte anpassas till klimatförändringarnas negativa konsekvenser när den riskerar att drabbas av de konsekvenserna (t.ex. byggnation i ett område som ofta drabbas av översvämning), eller genom ii) olämpliga former av anpassning, när det införs en anpassningslösning som skyddar ett område (*människor, natur eller tillgångar*) men samtidigt ökar riskerna i ett annat område (t.ex. en jordvall som byggs runt en jordlott i en flodslätt, vilket gör att intilliggande oskyddade jordlotter i stället drabbas).

⁽⁷⁾ I artikel 14 (*Stödberättigande*) i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens föreskrivs att "De planer för återhämtning och resiliens som berättigar till finansiering inom denna facilitet ska omfatta åtgärder för genomförande av reformer och offentliga investeringsprojekt".

⁽⁸⁾ Förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada bedöms för varje åtgärd i samband med återhämtnings- och resiliensfaciliteten, medan artikel 17 (*Betydande skada för miljömål*) i taxonomiförordningen avser *ekonomiska verksamheter*. En åtgärd inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens (dvs. en investering eller en reform) är en insats som kan utgöra en ekonomisk verksamhet eller leda till (förändringar i) ekonomiska verksamheter. För tillämpningen av faciliteten för återhämtning och resiliens tolkas därför *ekonomiska verksamheter* enligt artikel 17 i taxonomiförordningen som *åtgärder* i denna vägledning.

⁽⁹⁾ Den verksamhet som omfattas av bedömningen inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens är i sig annorlunda och betydligt bredare till sin omfattning än den som omfattas av taxonomiförordningen, som syftar till att identifiera miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet. Den klassificerar och fastställer kriterier för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter som väsentligt bidrar till de miljömål som anges i artiklarna 10–15 i den förordningen inte orsakar någon betydande skada för de målen. Detta är ett annat syfte än förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, som syftar till att visa att ett stort antal åtgärder inte orsakar någon betydande skada för något av miljömålen.

Medlemsstaterna måste bedöma både reformer och investeringar. Inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens måste medlemsstaterna lägga fram sammanhängande åtgärds paket, inbegripet både reformer och investeringar (i enlighet med artikel 14.1 i förordningen). Bedömningen av förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada måste göras inte bara för investeringar utan också för reformer. Inom vissa sektorer, däribland industri, transport och energi, kan reformer bidra avsevärt till den gröna omställningen, men kan också medföra risk för betydande skada för ett antal miljömål, beroende på hur de utformats ⁽¹⁰⁾. Å andra sidan är risken för miljöskada vid reformer inom andra sektorer (t.ex. utbildning, offentlig förvaltning samt konst och kultur) sannolikt begränsad (se det förenklade tillvägagångssättet i avsnitten 2.2 och 3), oberoende av deras möjliga bidrag till den gröna omställningen, som ändå kan vara betydande. Syftet med den här vägledningen är att hjälpa medlemsstaterna att för både investeringar och reformer utföra en bedömningen av förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada. Det faktum att bedömningen måste utföras för reformer bör inte uppfattas som en faktor som avskräcker från att inkludera viktiga reformer inom industri, transport och energi i landsbygdsprogrammen, med tanke på att sådana åtgärder har stora möjligheter att främja den gröna omställningen och återhämtning.

2.2 För vissa åtgärder kan bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada ske i förenklad form

Även om alla åtgärder kräver en bedömning avseende principen om att inte orsaka betydande skada, kan ett förenklat tillvägagångssätt tillämpas för åtgärder som har få eller inga förutsebara konsekvenser för alla eller några av de sex miljömålen. Vissa åtgärder kan genom sin utformning ha begränsad inverkan på ett eller flera miljömål. Medlemsstaterna kan då lämna en kortfattad motivering till miljömålen och inrikta den materiella bedömningen på de miljömål där konsekvenserna kan bli betydande (se Avsnitt 3, steg 1). En arbetsmarknadsreform som syftar till att höja den övergripande nivån på det sociala skyddet för egenföretagare skulle till exempel ha få eller inga förutsebara konsekvenser för något av de sex miljömålen, och en kortfattad motivering skulle kunna användas för alla sex målen. För vissa enkla energieffektivitetsåtgärder, såsom ersättning av befintliga fönster med nya energieffektiva fönster, skulle en kortfattad motivering kunna användas när det gäller förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada för målet att begränsa klimatförändringar. Däremot kan detta förenklade tillvägagångssätt sannolikt inte tillämpas på vissa investeringar och reformer på ett antal områden (t.ex. energi, transport, avfallshantering och industrin) som löper större risk att inverka på ett eller flera av miljömålen.

När det genom spårning ⁽¹¹⁾ konstateras att en åtgärd till 100 % stöder ett av de sex miljömålen, anses denna åtgärd överensstämma med principen om att inte orsaka betydande skada för målet i fråga. Vissa åtgärder genom spårning befinner sig stödda klimatförändringar eller andra miljömål inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt den *Metod för klimatspårning* som bifogas förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Om en åtgärd spåras med en koefficient på 100 % till stöd för klimatförändringsmålen, anses den vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det klimatförändringsmålet i fråga (dvs. begränsning av eller anpassning till klimatförändringar) ⁽¹²⁾. Om en åtgärd spåras med en koefficient på 100 % till stöd för andra miljömål än de klimatrelaterade, anses den vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det relevanta miljömålet (dvs. vatten och marina resurser, den cirkulära ekonomin, förebyggande och begränsning av föroreningar eller biologisk mångfald och ekosystem). I varje enskilt fall måste medlemsstaterna identifiera och motivera vilket av de sex miljömålen i taxonomiförordningen som åtgärden stöder. Medlemsstaterna behöver dock visa att åtgärden inte i betydande grad skadar de resterande miljömålen ⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ Till exempel skulle en reform som kan leda till ökad finansiering av fossila bränslen genom statligt ägda banker och finansinstitut, eller ökade explicita eller implicita subventioner av fossila bränslen, kunna anses riskera att orsaka betydande skada för målen begränsning av klimatförändringar och förebyggande och begränsning av miljöföroreningar. Dessa överväganden måste återspeglas i bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada.

⁽¹¹⁾ För att återspegla i vilken utsträckning en åtgärd bidrar till de övergripande klimatmålen i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och för att beräkna de totala andelarna av planens totala klimatrelaterade anslag bör medlemsstaterna använda metoden, insatsområdena och de tillhörande koefficienter för klimatspårning, i enlighet med metoden för klimatspårning som finns i bilagan till förordningen. Om kommissionen inte har godkänt det insatsområde och den koefficient som föreslås av en medlemsstat, kommer åtgärden inte automatiskt att anses överensstämma med principen om att inte orsaka betydande skada för det eller de relevanta målen, och bedömningen måste fortfarande göras.

⁽¹²⁾ Till exempel skulle ett stödsystem/förnyelsesystem för ersättning av föråldrat rullande materiel med utsläppsfri rullande materiel kunna ingå i denna kategori.

⁽¹³⁾ Det tillvägagångssätt som nämns i det här stycket är inte tillämpligt för åtgärder som spårats med en koefficient på 40 %. För sådana åtgärder måste medlemsstaterna ge en förklaring till varför åtgärden är förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada, med beaktande av de allmänna principer som anges i resten av denna vägledning (medlemsstaterna måste till exempel bekräfta att det inte förekommer några fossila bränslen eller att de kriterier som anges i bilaga III är uppfyllda för målet att begränsa klimatförändringar). Om åtgärder som spåras med en koefficient på 40 % har obetydlig eller ingen förutsebar inverkan på ett specifikt miljömål, eller om de "bidrar väsentligt" till ett specifikt miljömål enligt taxonomiförordningen, kommer medlemsstaterna fortfarande att kunna tillämpa ett förenklat tillvägagångssätt för det miljömålet (enligt Avsnitt 2.2 första och tredje styckena).

Om en åtgärd enligt taxonomiförordningen "bidrar väsentligt" ⁽¹⁴⁾ till ett av de sex miljömålen, anses den vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det målet ⁽¹⁵⁾. Till exempel skulle en medlemsstat som föreslår en åtgärd som stöder tillverkningen av energieffektivitetsutrustning för byggnader (t.ex. närvarodetektering och dagsljusstyrning för belysningsystem) inte behöva göra en materiell bedömning för målet att begränsa klimatförändringar, om medlemsstaten kan visa att den föreslagna åtgärden "bidrar väsentligt" till det miljömålet, i enlighet med taxonomiförordningen. I ett sådant fall skulle medlemsstaterna endast behöva visa att det inte föreligger någon betydande skada för de övriga fem miljömålen.

2.3 EU-lagstiftningens och konsekvensbedömningarnas relevans

Efterlevnad av tillämplig miljölagstiftning på EU-nivå och nationell nivå är en separat skyldighet och utesluter inte behovet av en bedömning avseende principen om att inte orsaka betydande skada. Alla åtgärder som föreslås i återhämtnings- och resiliensplanerna måste vara förenliga med relevant EU-lagstiftning, inklusive relevant EU-lagstiftning på miljöområdet. Även om efterlevnaden av den befintliga EU-lagstiftningen ger en tydlig indikation på att åtgärden inte medför någon miljökada, innebär det inte automatiskt att en åtgärd är förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada, särskilt eftersom vissa av de mål som omfattas av artikel 17 ännu inte återspeglas fullt ut i EU:s miljölagstiftning.

Konsekvensbedömningar som rör en åtgärds miljödimensioner eller hållbarhetssäkring bör beaktas vid bedömningen av förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada. Även om de inte automatiskt innebär att ingen betydande skada orsakas, utgör de en stark indikation på att det inte föreligger någon betydande skada för ett antal av de relevanta miljömålen. Det faktum att en medlemsstat har genomfört en miljökonsekvensbedömning i enlighet med direktiv 2011/92/EU, en strategisk miljöbedömning i enlighet med direktiv 2001/42/EG ⁽¹⁶⁾ eller en hållbarhets-/klimatsäkring, i enlighet med kommissionens vägledning om hållbarhetssäkring enligt InvestEU-förordningen, för en viss åtgärd som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen, kommer därför att stödja de argument som medlemsstaten lagt fram i samband med bedömningen. Till exempel kan det, beroende på en åtgärds exakta utformning, i vissa fall vara tillräckligt för en medlemsstat att genomföra en miljökonsekvensbedömning och de begränsningsåtgärder som krävs för att skydda miljön, särskilt när det gäller investeringar i infrastruktur, för att medlemsstaten ska kunna visa att vissa av de relevanta miljömålen är förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada (särskilt hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser ⁽¹⁷⁾ samt skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem ⁽¹⁸⁾). Detta befriar dock inte medlemsstaten från skyldigheten att göra en bedömning avseende principen om att inte orsaka betydande skada för den åtgärden, eftersom en miljökonsekvensbedömning, strategisk miljöbedömning eller hållbarhets-/klimatsäkring kanske inte omfattar alla aspekter som ska ingå i bedömningen ⁽¹⁹⁾. Detta beror på att varken de rättsliga skyldigheterna i direktivet om miljökonsekvensbedömning och direktivet om strategisk miljöbedömning, eller det tillvägagångssätt som anges i kommissionens relevanta riktlinjer om hållbarhets-/klimatsäkring, är desamma som de som anges i artikel 17 ("Betydande skada för miljömål") taxonomiförordningen ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ I artiklarna 10–16 i taxonomiförordningen definieras vad som menas med "väsentligt bidrag" för vart och ett av de sex miljömålen samt för "möjliggörande verksamheter". För att få tillämpa den förenklade metod som beskrivs i denna punkt måste medlemsstaterna visa att åtgärden "bidrar väsentligt" till ett eller flera av miljömålen enligt artiklarna 10–16 i taxonomiförordningen (se även Avsnitt 2.5).

⁽¹⁵⁾ Det här alternativet är särskilt relevant för verksamhet som konstateras bidra väsentligt till ett miljömål enligt taxonomiförordningen, men som inte spåras 100 % till stöd för klimat- eller miljömål enligt den *Metod för klimatspårning* som bifogas förordningen om faciliteten för återhämtnings- och resiliens. När det gäller begränsning av klimatförändringar omfattar sådan verksamhet bland annat särskilda lätta nyttofordon som är utsläppsfria eller har låga utsläpp, särskilda fartyg för vattentransport som är utsläppsfria eller har låga utsläpp, särskilda tunga nyttofordon som är utsläppsfria eller har låga utsläpp, infrastruktur för överföring och distribution av el, nät för överföring och distribution av vätska, särskild avfallshanteringsverksamhet (t.ex. separat insamlat icke-farligt avfall som separeras vid källan och förbereds för återanvändning/materialåtervinning), och banbrytande forskning, utveckling och innovation inom den cirkulära ekonomin.

⁽¹⁶⁾ En miljöbedömning är ett förfarande som säkerställer att planernas/programmets/projektens miljöpåverkan beaktas innan besluten fattas. Miljöbedömningar kan göras för enskilda projekt, t.ex. dammar, motorvägar, flygplatser eller fabriker, på grundval av direktiv 2011/92/EU (direktivet om miljökonsekvensbedömning) eller för offentliga planer eller program på grundval av direktiv 2001/42/EG (direktivet om strategisk miljöbedömning).

⁽¹⁷⁾ Om miljökonsekvensbedömningen omfattar en bedömning av konsekvenserna för vatten i enlighet med direktiv 2000/60/EG och de identifierade riskerna har beaktats i utformningen av åtgärden.

⁽¹⁸⁾ Utan att det påverkar de ytterligare bedömningar som krävs enligt direktiven 2009/147/EG och 92/43/EEG om insatsen är belägen i eller nära områden med stor biologisk mångfald (inbegripet Natura 2000-nätverket av skyddade områden, platser som finns upptagna på Unescos världsarvslista, och viktiga områden för biologisk mångfald samt andra skyddade områden).

⁽¹⁹⁾ Omvänt innebär bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada inget undantag från kravet på en miljökonsekvensbedömning/strategisk miljöbedömning, klimat-, miljö- eller hållbarhetssäkring, om detta krävs enligt befintlig EU-lagstiftning, till exempel för projekt som finansieras genom InvestEU eller Fonden för ett sammanlänkat Europa.

⁽²⁰⁾ Till exempel krävs en miljökonsekvensbedömning för uppförande av råoljeraffinaderier, kolkraftverk, och projekt som omfattar utvinning av råolja eller naturgas. Dessa typer av åtgärder kommer dock inte att vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada när det gäller begränsning av klimatförändringar i artikel 17 (*Betydande skada för miljömål*) i taxonomiförordningen, där det anges att betydande skada uppstår, om en verksamhet "leder till betydande växthusgasutsläpp". Även om uppförandet av en ny flygplats kräver en miljökonsekvensbedömning, på grundval av principen att inte orsaka betydande skada för begränsning av klimatförändringar, är det sannolikt endast åtgärder som rör koldioxidsnål flygplatsinfrastruktur, uppgraderingar av förnybara nätanslutningar på plats, till exempel investeringar i energieffektiva flygplatsbyggnader, som är förenliga.

2.4 Vägledande principer för bedömning av förenligheten med principen att inte orsaka betydande skada

Inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens är de *direkta* och *primära indirekta* konsekvenserna av en åtgärd relevanta för bedömningen av förenligheten med principen att inte orsaka betydande skada ⁽²¹⁾. De direkta konsekvenserna kan återspegla de effekter som åtgärden får på projektnivå (t.ex. produktionsanläggning, skyddat område) eller systemnivå (t.ex. järnvägsnät, kollektivtrafiksystem) och som inträffar vid tidpunkten då åtgärden genomförs. De primära indirekta konsekvenserna kan återspegla de effekter som inträffar utanför projekten eller systemen och som kan uppkomma efter genomförandet av åtgärden eller utanför återhämtnings- och resiliensfacilitetens tidsram, men som rimligen kan förutses och är relevanta. Ett exempel på en *direkt* konsekvens på vägtransportområdet skulle kunna vara användningen av material under ett vägbygge. Ett exempel på en *primär indirekt* konsekvens skulle kunna vara de förväntade framtida växthusgasutsläppen till följd av ökningen av den totala trafiken under vägens användningsfas.

I bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada måste hänsyn tas till livscykeln för den verksamhet som åtgärden resulterar i. På grundval av artikel 17 (*Väsentlig skada för miljömål*) i taxonomiförordningen bedöms "betydande skada" inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens med beaktande av livscykeln. Att tillämpa livscykelöverväganden i stället för att göra en livscykelanalys är tillräckligt för att bedömningen ska kunna göras inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens ⁽²²⁾. Bedömningen bör omfatta produktions-, användnings- och slutfaserna – där den största skadan kan förväntas. Vid en åtgärd som stöder inköp av fordon bör man i bedömningen bland annat beakta de föroreningar (t.ex. utsläpp till luften) som uppstår vid montering, transport och användning av fordonen och lämplig hantering av uttjänta fordon. Framför allt bör en lämplig hantering av uttjänta batterier och elektroniska komponenter (t.ex. återanvändning av dem och/eller återvinning av råvaror av avgörande betydelse i dem) säkerställa att ingen betydande skada sker för den cirkulära ekonomins miljömål.

Åtgärder som främjar ökad elektrifiering (t.ex. industri, transporter och byggnader) anses vara förenliga med bedömningen för målet begränsning av klimatförändringar. För att möjliggöra övergången till en effektiv klimatneutral ekonomi bör åtgärder som leder till ökad elektrifiering av viktiga sektorer som industri, transport och byggnader (t.ex. investeringar i infrastruktur för överföring och distribution av el, elektrisk infrastruktur längs vägarna, lagring av elektricitet, mobilitetsbatterier, och värmepumpar) uppmuntras. Elproduktion är ännu inte en klimatneutral verksamhet i EU (elmixens koldioxidintensitet varierar mellan medlemsstaterna), och i princip utgör den ökade förbrukningen av koldioxidintensiv el en primär indirekt effekt av sådana åtgärder, åtminstone på kort sikt. Utbyggnaden av denna teknik och infrastruktur krävs dock för en klimatneutral ekonomi, tillsammans med åtgärder för att uppnå målen för minskade utsläpp av växthusgaser fram till 2030 och 2050, och det finns redan en politisk ram för elförsörjning utan koldioxidutsläpp och utveckling av förnybar energi i EU. I detta sammanhang bör dessa investeringar anses vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada när det gäller begränsning av klimatförändringar inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, förutsatt att medlemsstaterna motiverar att större elektrifiering åtföljs av en ökning av produktionskapaciteten för förnybar energi på nationell nivå. Dessutom skulle medlemsstaterna ändå behöva visa att dessa åtgärder inte orsakar betydande skada för de övriga fem miljömålen.

För ekonomiska verksamheter där det finns ett tekniskt och ekonomiskt genomförbart alternativ med låg miljöpåverkan bör bedömningen av de negativa miljökonsekvenserna av varje åtgärd göras mot ett scenario "utan insatser" genom att åtgärdens miljöpåverkan beaktas i absoluta termer ⁽²³⁾. Detta tillvägagångssätt består i att beakta åtgärdens miljöpåverkan, jämfört med ett scenario utan negativ miljöpåverkan. En åtgärds påverkan bedöms inte jämfört med påverkan av någon annan befintlig eller planerad verksamhet som åtgärden i fråga skulle kunna ersätta ⁽²⁴⁾. Om ett vattenkraftverk fordrar byggnation av en damm på ett orört område, skulle dammens påverkan bedömas jämfört med ett scenario där den berörda floden förblir i sitt

⁽²¹⁾ Detta upplägg följer artikel 17 (*Betydande skada för miljömål*) i taxonomiförordningen, enligt vilken hänsyn ska tas till miljöpåverkan av verksamheten och av de produkter och tjänster som denna verksamhet tillhandahåller under hela deras livscykel.

⁽²²⁾ I praktiken innebär detta att attributiva eller konsekventiella livscykelanalyser (t.ex. inbegripet indirekt miljöpåverkan från tekniska, ekonomiska eller sociala förändringar till följd av åtgärden) inte krävs. Belägg från befintliga livscykelanalyser kan dock användas för att ge underlag för bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada.

⁽²³⁾ Detta tillvägagångssätt gäller särskilt åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens som avser offentliga investeringar, eller direkt medför offentliga utgifter. När det gäller åtgärder som rör reformers genomförande bör bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada i regel göras med hänvisning till status quo som rådde före genomförandet av åtgärden.

⁽²⁴⁾ Detta tillvägagångssätt ligger i linje med tankegångarna i taxonomiförordningen: enligt utkastet till delegerad akt bygger flera av bedömningens tekniska granskningskriterier för principen om att inte orsaka betydande skador på *absoluta* kriterier, såsom särskilda utsläppströsklar (t.ex. koldioxidgränser för anpassningslösningar inom elproduktionsverksamheter eller för passagerarfordon). Tillvägagångssättet stöds vidare av försiktighetsprincipen, som är en av de vägledande principerna för miljölagstiftningen i EU, inbegripet taxonomiförordningen (skäl 40 och artikel 19.1 f), och härrör från det faktum att miljöskador måste ses ur ett absolut, inte relativt perspektiv (t.ex. att den globala uppvärmningen beror på den absoluta nivån på de samlade växthusgasutsläppen).

naturliga tillstånd snarare än att överväga en möjlig alternativ användning av området. Om ett system för skrotning av bilar syftar till att ersätta ineffektiva förbränningsmotorbilar med effektivare förbränningsmotorbil, skulle påverkan från de nya förbränningsmotorbilarna bedömas i absoluta termer, eftersom det finns alternativ med liten miljöpåverkan (t.ex. utsläppsfria bilar), i stället för jämfört med påverkan från de ineffektiva bilar som de ersätter (se Bilaga IV, Exempel 5, där ett exempel ges på bristande förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada).

Vid ekonomisk verksamhet där det inte existerar något tekniskt och ekonomiskt ⁽²⁵⁾ genomförbart alternativ med låg miljöpåverkan får medlemsstaterna visa att en åtgärd inte orsakar någon betydande skada genom att anta de bästa tillgängliga miljöprestandanivåerna inom sektorn. Bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada skulle i stället göras i förhållande till de bästa tillgängliga miljöprestandanivåerna inom sektorn. Ett antal villkor måste gälla för detta tillvägagångssätt, bland annat det faktum att verksamheten leder till betydligt bättre miljöprestanda än tillgängliga alternativ, undviker miljömässigt skadliga inläsningseffekter och inte hindrar utvecklingen och användningen av alternativ med liten påverkan ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾. Detta tillvägagångssätt bör tillämpas på sektorsnivå, det vill säga alla alternativ inom sektorn bör undersökas ⁽²⁸⁾.

Mot bakgrund av de villkor som anges ovan bör åtgärder som rör kraft- och/eller värmeproduktion med fossila bränslen samt tillhörande överförings- och distributionsinfrastruktur som en allmän regel inte anses vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada när det gäller faciliteten för återhämtning och resiliens, eftersom det finns koldioxidsnåla alternativ. Ur ett klimatförändringsperspektiv kan begränsade undantag för åtgärder som rör kraft- och/eller värmeproduktion med naturgas samt tillhörande överförings- och distributionsinfrastruktur göras från denna allmänna regel från fall till fall. Detta är i synnerhet relevant för medlemsstater som står inför stora utmaningar i omställningen från mer koldioxidintensiva energikällor, såsom kol, brunkol eller olja, och där en åtgärd eller kombination av åtgärder därför kan leda till en särskilt stor och snabb minskning av växthusgasutsläppen. Dessa undantag måste uppfylla ett antal villkor i bilaga III för att undvika koldioxidintensiva inläsningseffekter och vara i linje med EU:s mål för minskade koldioxidutsläpp för 2030 och 2050. Dessutom måste medlemsstaterna visa att dessa åtgärder är förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada för de återstående fem miljömålen.

För att säkerställa att åtgärderna är framtidssäkrade och inte leder till skadliga inläsningseffekter, och för att främja gynnsamma dynamiska effekter, kan kompletterande reformer och investeringar krävas. Exempel på sådana kompletterande åtgärder är att utrusta vägar med koldioxidsnål infrastruktur (t.ex. laddningsstationer för elfordon eller tankstationer för vätgas) och införa lämpliga avgifter för tillträde till vägar eller trängselavgifter, eller bredare reformer och investeringar för att minska koldioxidutsläppen från nationella elmixer eller transportsystem. Även om dessa ytterligare reformer och investeringar skulle kunna hanteras inom samma åtgärd, som en delåtgärd, är detta inte alltid är möjligt. Flexibilitet bör därför beviljas för att ge medlemsstaterna möjlighet att under vissa begränsade omständigheter och från fall till fall visa att negativa inläsningseffekter undviks genom att förlita sig på kompletterande åtgärder i återhämtnings- och resiliensplanen.

⁽²⁵⁾ För att visa att ett alternativ med låg miljöpåverkan inte är ekonomiskt genomförbart måste medlemsstaterna ta hänsyn till de kostnader som uppstår under åtgärdens hela livslängd. Dessa kostnader omfattar negativa externa miljöeffekter och framtida investeringsbehov som krävs för att övergå till ett alternativ med låg miljöpåverkan, för att undvika inläsning eller hindrar utvecklingen och användningen av alternativ med liten miljöpåverkan.

⁽²⁶⁾ I skälen 39 och 41 samt i artikel 10.2 i taxonomiförordningen anges definitionen av "omställningsverksamheter". De villkor som där beskrivs bygger på denna definition, men är inte desamma, med tanke på att taxonomiförordningen fastställer kriterier för omställningsverksamheter som ger ett väsentligt bidrag, medan denna vägledning endast innehåller kriterier avseende principen om att inte orsaka betydande skada, och därför är den tillämplig på en bredare uppsättning åtgärder och tillämpar ett annat materiellt test.

⁽²⁷⁾ Detta tillvägagångssätt, och den övergripande bedömningen avseende principen om att inte orsaka betydande skada, påverkar inte andra överväganden som påverkar bedömningen av åtgärder i samband med återhämtnings- och resiliensplanerna, inbegripet överväganden som rör kontroll av statligt stöd, förenlighet med andra EU-fonder och eventuell utträddning av privata investeringar. I synnerhet när det gäller åtgärder till stöd för verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter bör verksamheter med beräknade utsläpp i koldioxidekvivalenter som inte är betydligt lägre än de relevanta riktmärken som fastställts för gratis tilldelning i allmänhet inte stödjas inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, för att inte snedvräda de marknadssignaler som införs genom systemet för handel med utsläppsrätter och i linje med strategin inom ramen för Fonden för en rättvis omställning.

⁽²⁸⁾ I de fall där till och med de bästa tillgängliga nivåerna på miljöprestanda fortfarande skulle leda till miljömässigt skadliga inläsningseffekter bör åtgärder till stöd för forskning och utveckling för alternativ med lägre miljöpåverkan övervägas, i linje med insatsområdena 022 och 023, som anges i den *Metod för klimatspårning* som bifogas förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada, vid sidan av dessa vägledande principer, bör integreras i utformningen av åtgärderna, även på delmåls- och målnivå. Beskrivningen av åtgärderna i återhämtnings- och resiliensplanen bör redan från början återspegla relevanta överväganden rörande principen om att inte orsaka betydande skada. Detta kan innebära att man i de motsvarande delmålen och målen eller i anbuds- och upphandlingsförfarandena ⁽²⁹⁾ integrerar sådana överväganden och nödvändiga begränsningsåtgärder för att säkerställa förenlighet. En åtgärd som anger investeringar i ett stort väginfrastrukturprojekt som krävde att en miljökonsekvensbedömning genomfördes innan de relevanta tillstånden utfärdades, skulle till exempel kunna ange som delmål genomförandet av de begränsningsåtgärder för skydd av miljön som föreskrevs i miljökonsekvensbedömningen. När det gäller anbuds- eller upphandlingsprocessen för denna typ av projekt skulle det kunna anges i utformningen av åtgärden att anbuds- eller upphandlingsspecifikationerna kommer att innehålla särskilda villkor avseende principen om att inte orsaka betydande skada. Detta skulle exempelvis kunna omfatta en minimiandel bygg- och rivningsavfall som förbereds för återanvändning och materialåtervinning. På samma sätt bör kompletterande åtgärder som stöder övergången till renare transportsätt, såsom reformer rörande differentierade vägavgifter, investeringar till stöd för trafikomställning till järnväg, inre vattenvägar eller incitament för användning av kollektivtrafik, integreras i beskrivningen av åtgärden. Åtgärder av mer allmän karaktär, såsom breda stödprogram för industrin (t.ex. finansiella instrument som omfattar investeringar i företag inom flera sektorer), bör utformas så att det säkerställs att de relevanta investeringarna är förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada.

2.5 Tillämpligheten av de tekniska granskningskriterierna i taxonomiförordningen

Medlemsstaterna är inte skyldiga att hänvisa till de "tekniska granskningskriterier" (kvantitativa och/eller kvalitativa) som fastställts i enlighet med taxonomiförordningen för ge underlag för förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada. Enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ⁽³⁰⁾ bör ikraftträdandet av de delegerade akter som innehåller tekniska granskningskriterier ⁽³¹⁾ inte påverka den tekniska vägledning som kommissionen tillhandahåller. När medlemsstaterna bedömer förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada har de dock möjlighet att förlita sig på de tekniska granskningskriterierna i de delegerade akterna enligt taxonomiförordningen. De kan också hänvisa till utkastet till delegerade akter.

3. Hur ska medlemsstaterna konkret visa i sina återhämtnings- och resiliensplaner att åtgärderna är förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada?

För att underlätta medlemsstaternas bedömning och presentation avseende principen om att inte orsaka betydande skada i sina återhämtnings- och resiliensplaner har kommissionen utarbetat en checklista (se Bilaga I), som medlemsstaterna bör använda som stöd för sin analys av hur varje åtgärd förhåller sig till principen. Kommissionen kommer sedan att använda denna information för att bedöma om och hur varje åtgärd i planerna respekterar principen, i enlighet med de kriterier som fastställs i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

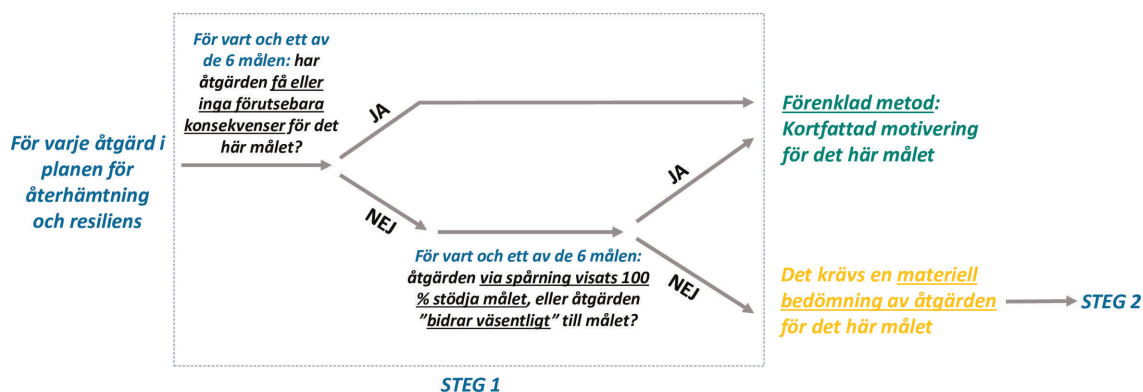
Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att svara på frågorna i checklistan och integrera svaren i sina återhämtnings- och resiliensplaner som en del av beskrivningen av varje åtgärd (se Del 2, Avsnitt 8 i kommissionens mall - *Inte orsaka betydande skada*). Om det är nödvändigt för att styrka bedömningen i checklistan, uppmanas medlemsstaterna också att tillhandahålla ytterligare analyser och/eller styrkande handlingar, på ett målinriktat och avgränsat sätt, för att ytterligare ge underlag för sina svar på de listade frågorna.

Checklistan baseras på följande beslutsträd, som ska användas för varje åtgärd i återhämtnings- och resiliensplanen. I avsnittet nedan finns mer information om de två stegen i beslutsträdet.

⁽²⁹⁾ Delmål och mål, inbegripet sådana som återspeglar förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada, omfattas, liksom alla andra delmål och mål, av artikel 19a i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens (*Regler för utbetalningar, innehållande och avslutande av avtal om ekonomiska bidrag och lånestöd*).

⁽³⁰⁾ Skäl 11b i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

⁽³¹⁾ På grundval av artikel 3 d i taxonomiförordningen (*Kriterier för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter*) ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter som innehåller detaljerade tekniska granskningskriterier (kvantitativa och/eller kvalitativa) för att fastställa på vilka villkor en viss ekonomisk verksamhet i) kan anses bidra väsentligt till ett av de sex miljömålen, och ii) inte orsakar betydande skada för något av de andra miljömålen. Hittills har en delegerad akt om begränsning av och anpassning till klimatförändringar offentliggjorts för samråd. Den finns på https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW



Beslutsträd

Steg 1: Filtrera de sex miljömålen för att identifiera dem som kräver en materiell bedömning

Som ett första steg uppmanas medlemsstaterna att fylla i del 1 av checklisten (se Bilaga I) för att identifiera vilket av de sex miljömålen som kräver en omfattande bedömning av åtgärden med avseende på principen om att inte orsaka betydande skada. Denna första allmänna granskning kommer att underlätta medlemsstaternas analys genom att skilja mellan de miljömål för vilka det kommer att krävas en omfattande bedömning, och de för vilka en förenklad metod (se Avsnitt 2.2) kan vara tillräcklig.

Del 1 i checklisten

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en omfattande bedömning av åtgärden med avseende på principen om att inte orsaka betydande skada.	Ja	Nej	Motivering, om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringar			
Anpassning till klimatförändringar			
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser			
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och materialåtervinning av avfall			
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark			
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem			

Om svaret är "Nej", uppmanas medlemsstaterna att lämna en kortfattad motivering (i högra kolumnen) till varför miljömålet inte kräver en materiell bedömning av åtgärdens förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada. Motiveringen ska göras på grundval av ett av följande fall (ska anges av medlemsstaterna) (se Avsnitt 2.2):

- Åtgärden har få eller inga förutsebara konsekvenser för miljömålet i samband med åtgärdens direkta och primära indirekta effekter under hela dess livscykel, med tanke på åtgärdens karaktär, och anses därför vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det relevanta målet.
- Åtgärden konstateras genom spårning stödja ett klimatförändrings- eller miljömål med en koefficient på 100 % och anses därför vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det relevanta målet.
- Åtgärden "bidrar väsentligt" till ett miljömål, i enlighet med taxonomiförordningen, och anses därför vara förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada för det relevanta målet.

För åtgärder inom återhämtnings- och resiliensfaciliteten för vilka den förenklade metoden skulle räcka kan de förklaringar som krävs (högra kolumnen) begränsas till ett minimum och grupperas tillsammans, så att medlemsstaterna kan inrikta sig på att redogöra för bedömningen av de åtgärder där en omfattande analys av möjlig betydande skada krävs.

Om svaret är "Ja", uppmanas medlemsstaterna att gå vidare till Steg 2 i checklisten för motsvarande miljömål.

För utförliga exempel på detta steg, se Bilaga IV.

Steg 2: För de miljömål som kräver det, tillhandahålla en materiell bedömning av åtgärdens förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada

Som ett andra steg uppmanas medlemsstaterna att för varje åtgärd i planen använda Del 2 i checklistan (se Bilaga I) för att göra en materiell bedömning av åtgärdens förenlighet för de miljömål som valts med "Ja" i steg 1. I Del 2 i checklistan sammanställs, för vart och ett av de sex målen, de frågor som uppfyller de rättsliga kraven i bedömningen av förenligheten med principen om att inte orsaka betydande skada. För att åtgärder ska ingå i planen måste de vara förenliga. Därför måste svaren på frågorna i Del 2 i checklistan vara "Nej" för att visa att ingen betydande skada orsakas för det specifika miljömålet.

Del 2 i checklistan – Exempel för miljömålet "Begränsning av klimatförändringar"

Frågor	Nej	Materiell motivering
Begränsning av klimatförändringar: Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?		

Medlemsstaterna ombeds bekräfta att svaret är "Nej" och lämna en materiell förklaring och motivering av sitt resonemang i högra kolumnen, på grundval av de motsvarande frågorna. Om det är nödvändigt, som en komplettering av tabellen, uppmanas medlemsstaterna också att tillhandahålla ytterligare analyser och/eller styrkande handlingar, på ett målinriktat och avgränsat sätt, för att ytterligare ge underlag för sina svar på de listade frågorna.

Om medlemsstaterna inte kan lämna en tillräcklig materiell motivering, kan kommissionen dra slutsatsen att en viss åtgärd kan medföra betydande skada för vissa av de sex miljömålen. Om så är fallet, skulle kommissionen behöva ge återhämtnings- och resiliensplanen kreditbetyget "C" enligt det kriterium som anges i punkt 2.4 i Bilaga II till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Detta skulle inte påverka den process som beskrivs i artiklarna 16 och 17 i den förordningen, och i synnerhet den möjlighet till ytterligare utbyten mellan medlemsstaten och kommissionen som beskrivs i artikel 16.1.

För utförliga exempel på detta steg, se Bilaga IV.

När medlemsstaterna tillhandahåller en materiell bedömning av en åtgärds förenlighet inom Steg 2 kan de vid behov förlita sig på förteckningen över styrkande underlag i Bilaga II. Denna förteckning tillhandahålls av kommissionen för att underlätta medlemsstatens bedömning från fall till fall som en del av den materiella bedömningen i Del 2 i checklistan. Även om det är frivilligt att använda den här förteckningen kan medlemsstaterna använda den för att identifiera vilken typ av bevis som kan ligga till grund för deras resonemang för att fastställa att en åtgärd är förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada, och komplettera de allmänna frågorna i Del 2 i checklistan.

BILAGA I

Checklista för principen om att inte orsaka betydande skada (DNSH)

1. **Del 1 – Medlemsstaterna bör utskilja de sex miljömålen för att identifiera dem som kräver en materiell bedömning. Ange för varje åtgärd vilka av nedanstående miljömål, enligt definitionen i artikel 17 ("Betydande skada för miljömål") i taxonomiförordningen, som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada:**

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna			
Anpassning till klimatförändringar			
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.			
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.			
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.			
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.			

2. **Del 2 – Medlemsstaterna bör tillhandahålla en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada för de miljömål som kräver det. För varje åtgärd, besvara frågorna nedan för de miljömål som enligt del 1 kräver en materiell bedömning:**

Frågor	Nej	Motivering
<i>Begränsning av klimatförändringarna</i> Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?		
<i>Anpassning till klimatförändringarna:</i> Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?		
<i>Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.</i> Förväntas åtgärden medföra skada (i) för vattenförekomsters, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller (ii) marina vattens goda miljöstatus,		
<i>Övergång till en cirkulär ekonomi, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.</i> Förväntas åtgärden (i) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan materialåtervinnas, eller		

(ii) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser ⁽¹⁾ i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder ⁽²⁾ , eller (iii) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin ⁽³⁾ ?		
<i>Förebyggande och begränsning av föroreningar:</i> Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar ⁽⁴⁾ till luft, vatten eller mark?		
<i>Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem:</i> Förväntas åtgärden (i) medföra betydande skada för ekosystems goda tillstånd ⁽⁵⁾ och motståndskraft, eller (ii) skada bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse?		

⁽¹⁾ Naturresurser omfattar energi, material, metaller, vatten, biomassa, luft och mark.

⁽²⁾ Ineffektivitet kan exempelvis minimeras genom att avsevärt öka produkternas hållbarhet, reparerbarhet, uppgraderbarhet och återanvändbarhet eller genom att avsevärt minska resursanvändningen genom utformning och materialval, underlätta användning för nya ändamål, demontering och isärtagning, i synnerhet för att minska användningen av och främja återanvändningen av byggnadsmaterial. Dessutom bör man övergå till affärsmodeller för produkter i form av tjänster och cirkulära värdekedjor, så att produkter, komponenter och material kan bibehålla högsta möjliga användbarhet och värde så länge som möjligt. I detta ingår också att få till stånd en betydande minskning av innehållet av farliga ämnen i material och produkter, bland annat genom att ersätta dem med säkrare alternativ. Till detta kommer insatser för att avsevärt minska livsmedelsavfallet vid produktion, bearbetning, tillverkning eller distribution av livsmedel.

⁽³⁾ Se skäl 27 i taxonomiförordningen för mer information om målet om en cirkulär ekonomi.

⁽⁴⁾ *Förorening*: ämne, vibration, värme, buller, ljus eller annan förorening i luft, vatten eller mark som kan skada människors hälsa eller miljön.

⁽⁵⁾ I enlighet med artikel 2.16 i taxonomiförordningen innebär "gott tillstånd", i samband med ekosystem, att ekosystemet befinner sig i ett gott fysiskt, kemiskt och biologiskt tillstånd eller har god fysisk, kemisk och biologisk kvalitet och är självreproducerbart eller kan återställa sig självt, i vilket artsammansättning, ekosystemstruktur och ekologiska funktioner inte är skadade.

BILAGA II

Styrkande underlag för den materiella bedömningen av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada i samband med steg 2 i checklistan

När medlemsstaterna tillhandahåller en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada i samband med en åtgärd inom ramen för steg 2 i checklistan (se avsnitt 3) kan de förlita sig på (den icke uttömmande) förteckningen över styrkande underlag nedan. Denna förteckning tillhandahålls av kommissionen för att underlätta medlemsstatens bedömning från fall till fall som en del av den materiella bedömningen i samband med del 2 i checklistan. Även om det är frivilligt att använda denna förteckning kan medlemsstaterna hänvisa till denna för att identifiera vilken typ av bevis som kan ligga till grund för deras resonemang för att fastställa att en åtgärd är förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada, och komplettera de allmänna frågorna i del 2 i checklistan.

Övergripande underlag

- Den tillämpliga delen av EU:s miljölagstiftning (särskilt miljöbedömningar) har efterlevts och relevanta tillstånd/godkännanden har beviljats.
- Åtgärden omfattar krav på att företag ska införa ett erkänt miljöledningssystem, såsom Emas (eller ISO 14001 eller motsvarande), eller använda och/eller producera varor eller tjänster som tilldelas ett EU-miljömärke ⁽¹⁾ eller annan miljömärkning av typ I ⁽²⁾.
- Åtgärden avser genomförande av bästa miljöpraxis eller uppnående av riktmärken för resultat i världsklass som anges i de sektorspecifika referensdokument ⁽³⁾ som antagits i enlighet med artikel 46.1 i förordning (EG) nr 1221/2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas).
- För offentliga investeringar är åtgärden förenlig med kriterierna för grön offentlig upphandling ⁽⁴⁾.
- Vad gäller infrastrukturinvesteringar har investeringen varit föremål för en klimat- och miljösäkring.

Begränsning av klimatförändringarna

- För en åtgärd på ett område som inte omfattas av riktmärken i utsläppshandelssystemet är åtgärden förenlig med uppnåendet av målet för minskade växthusgasutsläpp till 2030 och med målet att uppnå klimatneutralitet senast 2050.
- För en åtgärd som främjar elektrifiering kompletteras åtgärden med belägg för att energimixen är på väg att leda till en utfasning av fossila bränslen i linje med målen för minskade växthusgasutsläpp till 2030 respektive 2050 och åtföljs av ökad produktionskapacitet för förnybar energi.

Anpassning till klimatförändringar

- En proportionerlig klimatriskbedömning har genomförts.
- Om en investering överstiger 10 miljoner euro har en sårbarhets- och riskbedömning ur klimatperspektiv ⁽⁵⁾ antingen genomförts eller är under planering, vilket leder till identifiering, bedömning och genomförande av relevanta anpassningsåtgärder.

⁽¹⁾ EU:s miljömärkesprogram inrättades genom förordning (EG) nr 66/2010. Förteckningen över produktgrupper för vilka kriterier för EU-miljömärket har fastställts finns på: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

⁽²⁾ Typ I-miljömärkningar anges i standarden ISO 14024:2018.

⁽³⁾ Se: https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm

⁽⁴⁾ Europeiska kommissionen har fastställt EU-kriterier för grön offentlig upphandling för ett stort antal produktgrupper: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

⁽⁵⁾ Medlemsstaterna uppmanas att använda kommissionens vägledning om hållbarhetssäkring av investeringar inom InvestEU, inbegripet vägledningen om klimatsäkring av infrastruktur 2021–2027. Medlemsstaterna får dock tillämpa sina egna kriterier och markörer för hållbarhetssäkring, förutsatt att de är baserade på EU:s klimatmål och väsentligen bidrar till klimat- och miljömålen i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.

- Miljöriskerna i samband med bevarande av vattenkvaliteten och undvikande av vattenstress har identifierats och åtgärdats i enlighet med kraven i ramdirektivet för vatten och en förvaltningsplan för avrinningsdistrikt.
- När det gäller en åtgärd som rör kust- och havsmiljön, har åtgärden inte till effekt att permanent hindra eller äventyra uppnåendet av god miljöstatus enligt definitionen i ramdirektivet om en marin strategi i den berörda marina regionen eller delregionen eller i andra medlemsstaters marina vatten.
- Åtgärden har ingen betydande inverkan med avseende på i) påverkade vattenförekomster (och hindrar inte heller den specifika vattenförekomst som den relaterar till eller andra vattenförekomster i samma avrinningsområde att uppnå god status eller god potential, i enlighet med kraven i ramdirektivet för vatten) eller ii) skyddade livsmiljöer och arter som är direkt beroende av vatten.

Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.

- Åtgärden är i linje med relevant nationell(-t) eller regional(-t) avfallshanteringsplan och program för förebyggande avfall, i enlighet med artikel 28 i direktiv 2008/98/EG, ändrat genom direktiv (EU) 2018/851, och, i förekommande fall, den relevanta nationella, regionala eller lokala strategin för den cirkulära ekonomin.
- Åtgärden är i linje med principerna om hållbara produkter och avfallshierarkin, med prioritering av förebyggande av avfall.
- Åtgärden säkerställer resurseffektivitet för de viktigaste resurser som används. Ineffektivitet ⁽⁶⁾ i resursanvändningen åtgärdas, bland annat genom att se till att produkter, byggnader och tillgångar används på ett effektivt och hållbart sätt.
- Åtgärden säkerställer en ändamålsenlig och effektiv separat insamling av avfall vid källan och att källsorterade fraktioner skickas för förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning.

Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar.

- Åtgärden är i linje med befintliga globala, nationella, regionala eller lokala planer för att minska föroreningarna.
- Åtgärden överensstämmer med slutsatserna om bästa tillgängliga teknik (BAT) eller med referensdokumenten för bästa tillgängliga teknik (Bref-dokument) ⁽⁷⁾ inom sektorn.
- Alternativa lösningar för användningen av farliga ämnen ⁽⁸⁾ kommer att införas.
- Åtgärden är i linje med en hållbar användning av bekämpningsmedel ⁽⁹⁾
- Åtgärden är i linje med bästa praxis för att bekämpa antimikrobiell resistens ⁽¹⁰⁾.

Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

- Åtgärden respekterar begränsningshierarkin ⁽¹¹⁾ och andra relevanta krav enligt habitat- och fågeldirektiven.
- En miljökonsekvensbedömning har genomförts och slutsatserna har genomförts.

⁽⁶⁾ Se fotnot 2 i bilaga I till denna vägledning.

⁽⁷⁾ Typen av styrkande dokumentation används med avseende på verksamheter som omfattas av direktiv 2010/75/EU (nedan kallat *direktivet om industriutsläpp*). Förteckningen över slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT) och referensdokument för bästa tillgängliga teknik (Bref-dokument) finns tillgänglig på <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

⁽⁸⁾ Denna fråga handlar om förebyggande och begränsning av föroreningar från industriverksamhet. I artikel 3.18 i direktiv 2010/75/EU (*direktivet om industriutsläpp*) definieras "farliga ämnen" som "ämnen eller blandningar enligt definitionen i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar". I artikel 58 i direktivet om industriutsläpp föreskrivs dessutom följande: Ämnen eller blandningar som på grund av sin halt av flyktiga organiska föreningar klassificeras som carcinogena, mutagena eller reproduktionstoxiska enligt förordning (EG) nr 1272/2008 som tilldelas eller behöver vara försedda med faroangivelserna H340, H350, H350i, H360D eller H360F, ska i möjligaste mån snarast möjligt ersättas med mindre skadliga ämnen eller blandningar.

⁽⁹⁾ Enligt direktivet om hållbar användning 2009/128/EG.

⁽¹⁰⁾ Rådets slutsatser om det fortsatta arbetet med att göra EU till ett område för bästa praxis när det gäller att bekämpa antimikrobiell resistens (2019/C 214/01).

⁽¹¹⁾ Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC (inte översatt till svenska).

BILAGA III

Särskilda villkor för efterlevnad av målet att begränsa klimatförändringarna inom ramen för principen om att inte orsaka betydande skada enligt återhämtnings- och resiliensfaciliteten med avseende på åtgärder som rör kraft- och/eller värmeproduktion samt tillhörande överförings- och distributionsinfrastruktur som använder naturgas

- Stöd till åtgärder som rör naturgasbaserad kraft- och/eller värmeproduktion kan undantagsvis ges från fall till fall i medlemsstater som står inför betydande utmaningar i omställningen bort från koldioxidintensiva energikällor, förutsatt att detta stöd skulle bidra till EU:s mål om minskade koldioxidutsläpp för 2030 och 2050, om
 - åtgärderna avser framtidssäker, flexibel och effektiv gaseldad kraftproduktion eller gaseldad kraftvärme, med växthusgasutsläpp lägre än 250 g koldioxid/kWh under anläggningens ekonomiska livslängd,
 - eller
 - åtgärderna avser framtidssäker, flexibel och effektiv gaseldad kraftproduktion eller gaseldad kraftvärme, som möjliggör användning av förnybara och koldioxidsnåla gaser och
 - planen för återhämtning och resiliens inbegriper trovärdiga planer för eller åtaganden om att öka användningen av förnybara och koldioxidsnåla gaser, och
 - leder till en samtidig stängning av ett betydligt mer koldioxidintensivt kraftverk och/eller värmeproduktionsanläggning (t.ex. stenkol, brunkol eller olja) med minst samma kapacitet, vilket leder till en betydande minskning av växthusgasutsläppen, och
 - den berörda medlemsstaten kan visa att den har en trovärdig utveckling när det gäller att öka andelen förnybar energi i riktning mot sitt mål för förnybar energi för 2030, och
 - planen för återhämtning och resiliens omfattar konkreta reformer och investeringar för att öka andelen förnybar energi.
- Stöd till åtgärder som rör naturgasbaserade produktionsanläggningar i fjärrvärme- och fjärrkylsystem kan undantagsvis ges, om anläggningen uppfyller kraven på "effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla" (enligt definitionen i artikel 2.41 i direktiv 2012/27/EU) och är förenlig med villkoren för naturlig gasbaserad värme-/kraftproduktion enligt beskrivningen i första punktsatsen i denna bilaga .
- Stöd till åtgärder som rör nät för fjärrvärme och fjärrkyla som erhåller värme/kyla från anläggningar som använder naturgas kan undantagsvis ges, om
 - de ingår i "effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla" (enligt definitionen i artikel 2.41 i direktiv 2012/27/EU) och erhåller värme/kyla från befintliga anläggningar som är förenliga med villkoren för naturgasbaserad värme-/kraftproduktion enligt beskrivningen i första punktsatsen,
 - eller
 - investeringar i värme-/kraftproduktionsanläggningen inleds inom tre år efter moderniseringen av nätet, syftar till att göra hela systemet effektivt (enligt definitionen i artikel 2.41 i direktiv 2012/27/EU) och uppfyller de villkor för naturgasbaserad värme-/kraftproduktion som beskrivs i första punktsatsen.
- Stöd till åtgärder som rör infrastruktur för överföring och distribution av gasformiga bränslen är möjligt om åtgärderna vid tidpunkten för uppförandet möjliggör transport (och/eller lagring) av förnybara och koldioxidsnåla gaser.
- Stöd till åtgärder som rör naturgasbaserade värme pannor och värmesystem (och tillhörande distributionsinfrastruktur) kan undantagsvis beviljas från fall till fall, om
 - de antingen är förenliga med artikel 7.2 i förordning (EU) 2017/1369 om energimärkning ⁽¹⁾ eller installeras i byggnader som ingår i ett bredare program för energieffektivitet eller renovering av byggnader, i enlighet med långsiktiga renoveringsstrategier enligt direktivet om byggnaders energiprestanda, vilket leder till en betydande förbättring av energiprestanda, och

⁽¹⁾ I artikel 7.2 i förordning (EU) 2017/1369 om energimärkning föreskrivs att incitament som tillhandahålls av medlemsstaterna ska syfta till att "nä de två högsta i betydande grad utnyttjade energieffektivitetsklasserna, eller de högre klasser som anges i den delegerade akten". Vad gäller pannor och värmepumpar för rums- eller vattenuppvärmning ingår produkter som drivs med fossila bränslen i allmänhet inte i dessa klasser, eventuellt med undantag för gaseldade mikrokraftvärmeprodukter.

- leder till en betydande minskning av växthusgasutsläppen, och
 - leder till en betydande förbättring av miljön (särskilt på grund av minskade föroreningar) och folkhälsan, särskilt på områden där EU:s luftkvalitetsnormer enligt direktiv 2008/50/EU överskrids eller riskerar att överskridas, t.ex. när kol- eller oljebaserade värmesystem och värmepannor ersätts.
-

BILAGA IV

Exempel på hur bedömningen av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada ska genomföras

I detta avsnitt ges exempel på hypotetiska åtgärder och allmänna aspekter som skulle kunna ingå i bedömningen av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada, med hjälp av de två steg i checklistan som beskrivs i avsnitt 3. Dessa exempel ges utan att det påverkar den detaljnivå eller det innehåll som krävs i beskrivningen av åtgärden och den faktiska bedömning som ska utföras inom ramen för planerna för återhämtning och resiliens. Vilken bedömning som i slutändan kommer att krävas beror på varje åtgärds natur och egenskaper och frågan kan inte avhandlas på ett uttömmande sätt i detta dokument.

Exempel 1: Energieffektivitetsåtgärder i befintliga byggnader, inklusive byte av värme- och kylsystem*Beskrivning av åtgärden*

Investeringar i ett brett program för renovering av byggnader för energieffektivitet, vilket leder till en betydande förbättring av energiprestanda, i syfte att renovera befintliga bostäder genom en rad energieffektivitetsåtgärder, inbegripet isolering, effektiva fönster, ersättning av värme- och kylsystem, gröna tak och installation av utrustning för produktion av förnybar energi (t.ex. solcellspaneler).

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna	X		
Anpassning till klimatförändringarna	X		
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Inga miljörisker i samband med bevarande av vattenkvalitet och vattenstress identifieras, eftersom inga anslutningar för vatten eller vattenförbrukande anordningar installeras.
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.	X		
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.	X		
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Byggnadsrenoveringsprogrammet omfattar inte byggnader som är belägna i eller nära känsliga områden med biologisk mångfald (inbegripet Natura 2000-nätverket av skyddade områden, Unescos världsarvsområden och viktiga områden för biologisk mångfald samt andra skyddade områden).

Del 2 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Frågor	Nej	Motivering
Begränsning av klimatförändringarna Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?	X	Med en klimatförändringskoefficient på 40 % kan åtgärden komma i fråga för insatsområde 025 i bilagan till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

		Åtgärden förväntas inte leda till några betydande utsläpp av växthusgaser av följande skäl: — Byggnaden är inte avsedd för utvinning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen. — Renoveringsprogrammet har potential att minska energianvändningen, öka energieffektiviteten, leda till en betydande förbättring av de berörda byggnadernas energiprestanda och avsevärt minska utsläppen av växthusgaser (se specifikationerna för åtgärden på sidan X i planen för återhämtning och resiliens och specifikationerna i nästa punkt nedan). På så sätt kommer det att bidra till det nationella målet om ökad energieffektivitet per år, som fastställs i enlighet med energieffektivitetsdirektivet (2012/27/EU) och de nationellt fastställda bidragen till Parisavtalet om klimatförändringar. — Denna åtgärd kommer att leda till en betydande minskning av växthusgasutsläppen, dvs. uppskattningsvis XX ton växthusgaser per år, vilket motsvarar X % av de nationella växthusgasutsläppen från bostadssektorn (se analysen på sida X i planen för återhämtning och resiliens). — Renoveringsprogrammet kommer bland annat att omfatta ersättning av kol- och oljebaserade värmesystem med gaskondenspannor: — Dessa pannor motsvarar klass A, vilket är lägre än de två högsta i betydande grad utnyttjade energieffektivitetsklasserna i denna medlemsstat. Koldioxidsnåla och mer effektiva alternativ (särskilt värmepumpar i klasserna A++ och A+) övervägdes, men eftersom arkitekturen i de byggnader som omfattas av programmet förhindrar installation av vanliga värmepumpar är gaskondenspannor av klass A är det tekniskt mest genomförbara alternativet. — Investeringarna i gaskondenspannor ingår dessutom i ett bredare program för byggnadsrenovering med inriktning mot energieffektivitet, i linje med långsiktiga renoveringsstrategier enligt direktivet om byggnaders energiprestanda, och leder till en betydande förbättring av energiprestanda. — Vid sidan av installationen av dessa pannor inbegriper åtgärden även installation av solcellspaneler, som en del av dessa byggnadsrenoveringar. — För att inte hindra användningen av koldioxidsnåla alternativ, särskilt värmepumpar, i medlemsstaten som helhet kommer en reform av denna komponent (se sidan Y i planen för återhämtning och resiliens) att leda till en översyn av den relativa bränsleprissättningen.
<i>Anpassning till klimatförändringarna.</i> Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan av rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?	X	De fysiska klimatrisker som skulle kunna vara av relevans för denna åtgärd bedömdes inom ramen för en exponeringsanalys som omfattade nuvarande och framtida klimat, vilken visade att byggnader i den berörda klimatzonen kommer att bli utsatta för värmevågor. Åtgärden ställer krav på att de ekonomiska aktörerna säkerställer att installationssystemen i de renoverade byggnaderna optimeras så att de ger värmekomfort för brukarna också under dessa extrema temperaturer. Det finns således inga belägg för betydande negativa direkta och primära indirekta effekter under hela åtgärdens livscykel när det gäller detta miljömål.
<i>Övergång till en cirkulär ekonomi, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall: Förväntas åtgärden</i> (i) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan återvinnas, eller	X	Åtgärden ålägger de ekonomiska aktörer som utför byggnadsrenoveringen att se till att minst 70 % (viktprocent) av det icke-farliga bygg- och rivningsavfall (med undantag för naturligt förekommande material som anges i kategori 17 05 04 i den europeiska avfallsförteckning som upprättats genom beslut 2000/532/EG) som genereras på byggarbetsplatsen förbereds för återanvändning, materialåtervinning och annan resursåtervinning, inbegripet återfyllning där avfall används för att ersätta andra material, i enlighet med avfallshierarkin och EU:s protokoll om hantering av bygg- och rivningsavfall.

(ii) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder, eller (iii) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin?		Åtgärden omfattar tekniska specifikationer för den produktionsutrustning för förnybara energikällor som kan installeras, med avseende på deras hållbarhet, reparerbarhet och återvinningsbarhet enligt vad som anges på sidan X i planen för återhämtning och resiliens. Framför allt kommer operatörerna att begränsa avfallsgenereringen i bygg- och rivningsprocesser, i enlighet med EU:s protokoll om hantering av bygg- och rivningsavfall. Byggnadskonstruktioner och byggnadstekniker kommer att främja cirkularitet och i synnerhet, med hänvisning till ISO 20887 eller andra standarder för bedömning av byggnaders demonterings- eller anpassningsförutsättningar, visa hur de har utformats för att bli mer resurseffektiva, anpassningsbara, flexibla och nedmonterbara för att möjliggöra återanvändning och återvinning.
<i>Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar:</i> Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark?	X	Åtgärden förväntas inte leda till någon betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark av följande skäl: — I synnerhet ersättandet av oljebaserade värmesystem kommer att leda till betydande minskningar av utsläppen till luft och en därmed relaterad förbättring av folkhälsan, inom ett område där EU:s luftkvalitetsnormer enligt direktiv 2008/50/EU överskrids eller sannolikt kommer att överskridas. — Såsom beskrivs i motiveringen till målet att begränsa klimatförändringarna övervägdes alternativ med mindre inverkan, men dessa är inte tekniskt genomförbara inom ramen för detta program. Dessutom är den förväntade genomsnittliga livslängden för de pannor som ska installeras 12 år. — De aktörer som utför renoveringen ska se till att byggnadskomponenter och byggnadsmaterial som används vid byggnadsrenoveringen inte innehåller asbest eller ämnen som inger mycket stora betänkligheter enligt förteckningen över ämnen för vilka tillstånd krävs i bilaga XIV till förordning (EG) nr 1907/2006. — De aktörer som utför renoveringen är skyldiga att se till att byggnadskomponenter och byggnadsmaterial som används vid byggnadsrenoveringen och som kan komma i kontakt med användare släpper ut mindre än 0,06 mg formaldehyd per m³ material eller komponent och mindre än 0,001 mg cancerframkallande flyktiga organiska föreningar i kategorierna 1A och 1B per m³ material eller komponent, efter provning i enlighet med CEN/TS 16516 och ISO 16000-3 eller andra jämförbara standardiserade provningsförhållanden och bestämningsmetoder. — Åtgärder kommer att vidtas för att minska buller, stoft och föroreningar i samband med renoveringsarbeten, enligt beskrivningen på sidan X i planen för återhämtning och resiliens.

Exempel 2: Avfallshantering (bearbetning av bygg- och rivningsavfall)*Beskrivning av åtgärden*

Denna åtgärd är en investering för att stödja uppförandet av återvinningsanläggningar för bygg- och rivningsavfall. Närmare bestämt sorterar och bearbetar anläggningarna separat insamlade flöden av icke-farligt och fast avfall, inbegripet från renoveringskomponenten i planen för återhämtning och resiliens. Anläggningarna återvinner icke-farligt och fast avfall till sekundära råvaror genom en mekanisk omvandlingsprocess. Syftet med åtgärden är att omvandla mer än 50 %, uttryckt i vikt, av behandlat och separat insamlat, icke-farligt och fast avfall till sekundära råvaror som är lämpliga för att ersätta primära byggmaterial.

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna		X	Åtgärden kan komma i fråga för insatsområde 045a i bilagan till RRF-förordningen med en klimatförändringskoefficient på 100 %, eftersom de tekniska specifikationerna för stödet till återvinningsanläggningar är beroende av att en omvandlingsgrad på 50 % uppnås. Målet med åtgärden och typen av insatsområde stöder direkt målet att begränsa klimatförändringarna.
Anpassning till klimatförändringar	X		
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Inga miljörisker med koppling till bevarande av vattenkvalitet och vattenstress har identifierats. I enlighet med direktiv 2011/92/EU ledde screeningfasen i förfarandet för miljökonsekvensbedömning till slutsatsen att inga betydande effekter förväntas. Om bygg- och rivningsavfall som lagras i väntan på behandling och vatteninfiltration på plats hanteras för att undvika att föroreningar från det behandlade avfallet spolas ut i den lokala akviferen vid regn.
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.		X	Åtgärden kan komma i fråga för insatsområde 045a i bilagan till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens med en miljöefficiënt på 100 %, eftersom de tekniska specifikationerna för stödet till återvinningsanläggningar är beroende av att en omvandlingsgrad på 50 % uppnås. Målet med åtgärden och typen av insatsområde stöder direkt målet om den cirkulära ekonomin. Åtgärden är förenlig med den [nationella/regionala/lokala] avfallshanteringsplanen.
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. I enlighet med direktiv 2011/92/EU drogs vid screeningfasen av miljökonsekvensbedömningen slutsatsen att, med hänsyn till de åtgärder som vidtagits för att minska buller, damm och förorenande utsläpp under byggnadsarbetet, inga betydande effekter förväntas från byggandet av återvinningsanläggningen och driften av denna (sortering och behandling av avfall). De anläggningar som omfattas

			av åtgärden tillämpar den bästa tillgängliga teknik som beskrivs i referensdokumentet för bästa tillgängliga teknik (Bref) för avfallshanteringsindustrin. Åtgärder som vidtagits för att minska buller, stoftutsläpp och föroreningar i samband med renoveringsarbeten, enligt beskrivningen på sidan X i planen för återhämtning och resiliens.
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Verksamheten är inte belägen i eller nära känsliga områden med biologisk mångfald (inbegripet Natura 2000-nätverket av skyddade områden, Unescos världsarvsområden och viktiga områden för biologisk mångfald samt andra skyddade områden). I enlighet med direktiven 2011/92/EU och 92/43/EEG ledde screeningfasen i förfarandet för miljökonsekvensbedömning till slutsatsen att inga betydande effekter förväntas.

Del 2 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Frågor	Nej	Motivering
Anpassning till klimatförändringarna: Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?	X	Eftersom åtgärden avser två anläggningar som byggs i närheten av översvämningsbenägna områden och anläggningarnas förväntade livslängd överstiger 10 år, har en gedigen klimatrisk- och sårbarhetsanalys genomförts med hjälp av högupplösta klimatprognoser för en rad framtida scenarier som är förenliga med anläggningarnas förväntade livslängd. Slutsatserna av bedömningen har införlivats i utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). Dessutom anges i åtgärden en skyldighet för de ekonomiska aktörerna att utarbeta en plan för att genomföra anpassningsåtgärder för att minska väsentliga fysiska klimatrisker för återvinningsanläggningarna (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). I denna skyldighet ingår att se till att anpassningslösningar inte har en negativ inverkan på anpassningsinsatserna eller på människors, naturens, tillgångars eller annan ekonomisk verksamhets förmåga att motstå fysiska klimatrisker, och att de är förenliga med lokala, sektoriella, regionala eller nationella anpassningsinsatser.

Exempel 3: Avfallsförbränningsanläggning (exempel på bristande efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada)

Beskrivning av åtgärden

Denna åtgärd är en investering för att stödja uppförandet av nya avfallsförbränningsanläggningar för att öka den befintliga kapaciteten i landet. Syftet med åtgärden är att minska deponeringen av icke-farligt fast kommunalt avfall och generera energi genom avfallsförbränning (avfallsenergi).

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna	X		

Anpassning till klimatförändringar	X		
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.		X	I detta specifika fall har den verksamhet som stöds av åtgärden en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, med hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Det finns belägg för att åtgärden inte kommer att ge upphov till risk för miljöförstöring med avseende på bevarande av vattenkvalitet och vattenstress, i enlighet med ramdirektivet om vatten (2000/60/EG). I enlighet med direktiv 2011/92/EU ledde screeningfasen i förfarandet för miljökonsekvensbedömning till slutsatsen att inga betydande effekter förväntas.
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.	X		
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.	X		
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.	X		

Del 2 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Frågor	Nej	Motivering
Begränsning av klimatförändringarna Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?	X	De anläggningar som stöds genom åtgärden syftar till att minimera koldioxidutsläppen med fossilt ursprung. Detta säkerställs genom förbränning av enbart biomassa (och inte fossilt material). Detta har bekräftats (se sida X i planen för återhämtning och resiliens) och införlivats i de relevanta mål som är kopplade till komponent Y. Det finns en övervakningsplan för läckage av växthusgasutsläpp vid varje anläggning, vilket återspeglas i åtgärdens utformning på sidan X i planen för återhämtning och resiliens.
Anpassning till klimatförändringarna: Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?	X	Eftersom de tre avfallsförbränningsanläggningar som stöds genom åtgärden finns i jordskredsbenägna områden och anläggningarnas förväntade livslängd är 25–30 år, har en gedigen klimatrisk- och sårbarhetsanalys genomförts med hjälp av högupplösta klimatprognoser för en rad framtida scenarier som är förenliga med anläggningarnas förväntade livslängd. Slutsatserna av bedömningen har införlivats i utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). Dessutom anges i åtgärden en skyldighet för de ekonomiska aktörerna att utarbeta en plan för att genomföra anpassningsåtgärder för att minska betydande fysiska klimatrisker för avfallsförbränningsanläggningarna (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). I denna skyldighet ingår vidare att anpassningslösningar inte negativt får påverka anpassningarna eller motståndskraften mot andra människors fysiska klimatrisker, av naturen, tillgångarna eller annan ekonomisk verksamhet, och att de är förenliga med lokala, sektoriella, regionala eller nationella anpassningsinsatser.

Frågor	Nej	Motivering
Övergång till en cirkulär ekonomi, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall: Förväntas åtgärden (i) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan materialåtervinnas, eller (ii) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder, eller (iii) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin?	Exempel på bristande efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada	Även om denna åtgärd syftar till att avleda bland annat brännbart icke återvinningsbart avfall från deponier, skulle kommissionen sannolikt anse att denna åtgärd kommer att utveckla eller leda till en betydande ökning av genereringen, förbränningen eller bortskaffandet av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan materialåtervinnas av följande skäl: Uppförandet av nya avfallsförbränningsanläggningar för att öka den befintliga förbränningskapaciteten i landet leder till en betydande ökning av förbränningen av avfall som inte tillhör kategorin farligt avfall som inte kan återvinnas. Det strider därför direkt mot artikel 17.1 d ii ("Väsentlig skada för miljömålen") i taxonomiförordningen. Åtgärden hämmar utvecklingen och användningen av tillgängliga skonsamma alternativ med högre miljöprestanda (t.ex. återanvändning, återvinning) och kan leda till inläsning av högpresterande resurser, med hänsyn till deras livslängd och kapacitet. Betydande mängder icke-farligt avfall (återvinningsbart och icke återvinningsbart, utan åtskillnad) kan användas som råmaterial, vilket när det gäller återvinningsbart avfall hämmar behandlingen högre i avfallshierarkin, inklusive materialåtervinning. Detta skulle undergräva uppnåendet av återvinningsmålen på nationell/regional nivå och den nationella/regionala/lokala avfallshanteringsplan som antagits i enlighet med det ändrade ramdirektivet om avfall.
Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar: Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark?	X	Åtgärden kräver att de anläggningar som får stöd tillämpar bästa tillgängliga teknik enligt BAT-slutsatserna för avfallsförbränning (kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/2010). Detta säkerställs genom åtgärdens utformning (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). De anläggningar som stöds av åtgärden har säkrat det relevanta miljötillståndet och omfattar begränsning och övervakning av miljöpåverkan, baserat på åtgärder som vidtagits för att minska och kontrollera bullernivån, stoftutsläppen och andra förorenande utsläpp under uppförande, underhåll och drift (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens).
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem. Förväntas åtgärden (i) medföra betydande skada för ekosystems goda tillstånd och motståndskraft, eller (ii) skada bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse?	X	En miljökonsekvensbedömning eller screening har genomförts i enlighet med direktiv 2011/92/EU, och de begränsningsåtgärder som krävs för att skydda miljön har genomförts/kommer att genomföras och återspeglas i delmålen och målen för åtgärd X i komponent Y (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). Förbränningsanläggningarna kommer inte att vara belägna i eller nära områden med känslig biologisk mångfald (inbegripet Natura 2000-nätverket av skyddade områden, Unescos världsarvsområden och viktiga områden för biologisk mångfald samt andra skyddade områden).

Exempel 4: Transportinfrastruktur (vägar)*Beskrivning av åtgärden*

Denna åtgärd skulle bestå av investeringar i två delåtgärder:

- Anläggning av en ny motorväg, som ingår i det centrala TEN-T-nätet, i syfte att (i) på ett bättre sätt sammanlänka en avlägsen region i en medlemsstat med resten av landet och att (ii) förbättra trafiksäkerheten.
- Anläggning av elladdningstationer (en laddningsstation per tio fordon) och tankstationer för väte (en tankstation per X km) längs den nya motorvägen.

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada		Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna	Anläggning av den nya motorvägen	X		
	Anläggning av infrastruktur för laddning och tankning		X	Denna delåtgärd kan komma i fråga för insatsområde 077 i bilagan till RRF-förordningen med en klimatförändringskoefficient på 100 %. Dessutom främjar infrastruktur för elektrisk laddning och tankning av väte (som kommer att baseras på grön vätgas som produceras av elektrolysanläggningar) elektrifiering och kan därför betraktas som en nödvändig investering för att möjliggöra övergången till en effektiv klimatneutral ekonomi. Motivering och belägg för en ökning av produktionskapaciteten för förnybar energi på nationell nivå ges i komponent X, sidorna Y–Z i planen för återhämtning och resiliens.
Anpassning till klimatförändringar		X		
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.		X		
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.		X		
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.		X		
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.		X		

Del 2 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Frågor	Nej	Motivering
Begränsning av klimatförändringarna Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?	X	(Endast avseende delåtgärden att anlägga en ny motorväg:)

		Åtgärden förväntas inte leda till några betydande utsläpp av växthusgaser, eftersom den nya motorvägen ingår i den övergripande transportplanen ⁽¹⁾ som syftar till att minska koldioxidutsläppen från transporter i linje med klimatmålen för 2030 och 2050. Detta beror framför allt på följande kompletterande åtgärder: — Sammankopplingen av väginvesteringen med infrastruktur för elladdning och tankning av väte. — Reform X (sidorna Y–Z) av denna komponent, varigenom vägtullar införs för denna och andra vägar. — Reform Y (sidorna Y–Z) av denna komponent, som innebär ökad beskattning av konventionella bränslen. — Reform Z (sidorna Y–Z) av denna komponent, som ger incitament för inköp av utsläppsfria fordon. — Åtgärderna XX och XY (sidorna Y–Z) i denna komponent, som stöder trafikomställningen till förmån för järnväg och/eller inre vattenvägar.
<i>Anpassning till klimatförändringarna:</i> Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?	X	Eftersom åtgärden avser vägbyggnad och uppförande av anknyttande laddnings- och tankningsinfrastruktur i ett område med benägenhet för värmestress och temperaturvariationer, och tillgångarnas livslängd överstiger 10 år, har en klimatrisk- och sårbarhetsanalys genomförts med hjälp av klimatprognoser för en rad framtida scenarier som är förenliga med anläggningarnas förväntade livslängd. I synnerhet gjordes en analys av översvämningsrisken, och två segment där särskilda anpassningsåtgärder måste vidtas har identifierats. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt känsliga avsnitt som broar och tunnlar. Slutsatserna av bedömningen har införlivats i utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). Dessutom anges i åtgärden en skyldighet för de ekonomiska aktörerna att utarbeta en plan för att genomföra anpassningsåtgärder för att minska betydande fysiska klimatrisker för vägen och tillhörande laddnings- och tankningsinfrastruktur (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). I denna skyldighet ingår att anpassningslösningar inte negativt får påverka anpassningarna eller motståndskraften mot andra människors fysiska klimatrisker, av naturen, tillgångarna eller annan ekonomisk verksamhet, och att de är förenliga med lokala, sektoriella, regionala eller nationella anpassningsinsatser.
<i>Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser:</i> Förväntas åtgärden medföra skada (i) för vattenförekomsters, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller (ii) marina vattens goda miljöstatus,	X	En miljökonsekvensbedömning genomfördes med avseende på byggandet av vägen och installationen av tillhörande laddnings- och tankningsinfrastruktur, i enlighet med direktiv 2011/92/EU. De begränsningsåtgärder som krävs för att skydda miljön kommer att genomföras, vilket har återspeglats i åtgärdens utformning (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). Miljökonsekvensbedömningen omfattade en bedömning av inverkan på vatten i enlighet med direktiv 2000/60/EG och de identifierade riskerna har beaktats vid utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). Miljöriskerna i samband med bevarande av vattenkvaliteten och undvikande av vattenstress har identifierats och åtgärdats i enlighet med kraven i direktiv 2000/60/EG (ramdirektivet för vatten) och en förvaltningsplan för avrinningsdistrikt som utarbetats för den vattenförekomst eller de vattenförekomster som kan komma att påverkas, i samråd med berörda parter (se sida X i planen för återhämtning och resiliens).

Övergång till en cirkulär ekonomi, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall: Förväntas åtgärden (i) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan återvinnas, eller (ii) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder, eller (iii) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin?	X	Åtgärden ålägger de aktörer som utför vägbyggnadsarbetet att se till att minst 70 % (viktprocent) av det icke-farliga bygg- och rivningsavfall från vägbyggnaden och uppförandet av tillhörande laddnings- och tankningsinfrastruktur (med undantag för naturligt förekommande material som definieras i kategori 17 05 04 i den europeiska avfallsförteckning som upprättats genom kommissionens beslut 2000/532/EG) vilket genereras på byggarbetsplatsen förbereds för återanvändning, materialåtervinning och annan resursåtervinning, inbegripet återfyllning där avfall används för att ersätta andra material, i enlighet med avfallshierarkin och EU:s protokoll om hantering av bygg- och rivningsavfall. Aktörerna kommer att begränsa avfallsgenereringen under byggnadsfasen, i enlighet med EU:s protokoll om hantering av bygg- och rivningsavfall och med beaktande av bästa tillgängliga teknik, och underlätta återanvändning och högkvalitativ materialåtervinning genom selektivt avlägsnande av material, med hjälp av tillgängliga sorteringssystem för byggavfall.
Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar: Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark?	X	Åtgärden förväntas inte leda till någon betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, eftersom den ingår i den övergripande transportplanen och är i linje med det nationella luftvårdsprogrammet. Detta beror framför allt på följande kompletterande åtgärder: — Sammankopplingen av väginvesteringen med infrastruktur för elladdning och tankning av väte. — Reform X (sidorna Y–Z) av denna komponent, varigenom vägtullar införs för denna och andra vägar. — Reform Y (sidorna Y–Z) av denna komponent, som innebär ökad beskattning av konventionella bränslen. — Reform Z (sidorna Y–Z) av denna komponent, som ger incitament för inköp av utsläppsfria fordon. — Åtgärderna XX och XY (sidorna Y–Z) i denna komponent, som stöder trafikomställningen till förmån för järnväg och/eller inre vattenvägar. Dessutom kommer buller och vibrationer från användning av vägar och tillhörande laddnings- och tankningsinfrastruktur att minskas genom införande av väggbarriärer som uppfyller kraven i direktiv 2002/49/EG.
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem. Förväntas åtgärden (i) medföra betydande skada för ekosystems goda tillstånd och motståndskraft, eller (ii) skada bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse?	X	En miljökonsekvensbedömning har genomförts för byggandet av vägar och tillhörande laddnings- och tankningsinfrastruktur, i enlighet med direktiv 2011/92/EU och direktiv 92/43/EEG. De riskreducerande åtgärder som krävs för att minska markfragmentering och markförstöring, särskilt gröna korridorer och andra åtgärder för att förbinda livsmiljöer, och för att ta hänsyn till de skyddade djurarter som förtecknas i bilaga IV till direktiv 92/43/EEG, har baserats på fastställda bevarandemål och genomförts, vilket har återspeglats i utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens).

(¹) Eller, i avsaknad av en övergripande plan för hållbara transporter, visar en särskild kostnads-nyttoanalys som utförts på projektnivå att själva projektet leder till en minskning/inte leder till en ökning av växthusgasutsläppen under hela dess livscykel.

Exempel 5: Program för skrotning av bilar (exempel på bristande efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada)

Beskrivning av åtgärden

Denna åtgärd är ett skrotningsprogram för att ersätta nuvarande bilar med förbränningsmotor med effektivare varianter av sådana fordon (dvs. med diesel- eller bensinförbränningsmotorer). Incitamentet ges i form av ett enhetligt bidrag per skrotad och inköpt bil, men kan också vara mer sofistikerat (i formen av skatteavdrag).

Åtgärden syftar till att ersätta äldre och mer förorenande fordon med nyare och därmed mindre förorenande motsvarigheter. Exemplet grundar sig på antagandet att systemet endast kräver en övergång till en ny generation av produkter (t.ex. Euronormer på en ny nivå) inom samma teknik.

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna	X		
Anpassning till klimatförändringar		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln.
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln.
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.	X		
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.	X		
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln.

Del 2 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Frågor	Nej	Motivering
Begränsning av klimatförändringarna Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?	Exempel på bristande efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada	Bilar med förbränningsmotor genererar koldioxid (och partikelutsläpp, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar och andra farliga luftföroreningar, inklusive bensen). När det gäller begränsning av klimatförändringarna skulle förvärv av nya bilar (för att ersätta gamla bilar) minska utsläppen, men ändå leda till betydande utsläpp av växthusgaser (de genomsnittliga utsläppen av koldioxid, enligt mätningar i laboratorietester, från nya personbilar som registrerades i EU och Island 2018 var 120.8 gram koldioxid per kilometer). Kommissionen kommer sannolikt att avvisa argumentet att den nya generationens diesel- eller bensinbilar utgör det bästa tillgängliga alternativet inom sektorn och att investeringen därför inte strider mot principen om att inte orsaka betydande skada. Elbilar är ett bättre

		tillgängligt alternativ med högre miljöprestanda (dvs. lägre nivåer av livscykelutsläpp) inom sektorn när det gäller begränsning av klimatförändringar. Kommissionen skulle därför sannolikt komma fram till att "skrotningsprogrammet" skulle leda till betydande skada för arbetet med att begränsa klimatförändringarna.
<i>Cirkulär ekonomi och avfallshantering</i> Förväntas åtgärden (i) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan återvinnas, eller (ii) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder, eller (iii) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin?	X	Åtgärder har vidtagits för att hantera avfall både under användningsfasen (underhåll) och när fordonsparken är uttjänt, bland annat genom återanvändning och återvinning av batterier och elektronik (särskilt råvaror av avgörande betydelse), i enlighet med avfallshierarkin. Produktionseffekterna beaktas, och systemet kommer inte att uppmuntra till förtida skrotning av körbara fordon. Programmet förutsätter särskilt att varje skrotad bil omhändertas av en auktoriserad behandlingsanläggning (ATF) i enlighet med direktivet om uttjänta fordon (2000/53/EG), vilket ska styrkas av ett certifikat som krävs för att delta i programmet. Dessutom kompletteras åtgärden av en verksamhet som främjar behandlingsanläggningarnas tillvaratagande av bildelar för återanvändning och återtillverkning.
<i>Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar:</i> Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar ⁽¹⁾ till luft, vatten eller mark?	<i>Exempel på bristande efterlevnad av bedömning av principen om att inte orsaka betydande skada</i>	Bilar med förbränningsmotorer släpper ut bland annat kolmonoxid, partiklar, kväveoxider och oförbrända kolväten. Med hänsyn till de genomsnittliga metoderna och stadgade kraven inom branschen ⁽²⁾ är det därför osannolikt att kommissionen skulle anse att åtgärden inte leder till någon betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft av liknande skäl som de som anges för begränsningen av klimatförändringar.

Exempel 6: Bevattning

Beskrivning av åtgärden

Åtgärden avser främst investeringar i ett befintligt bevattningsystem i bruk i region X för att använda effektivare bevattningsmetoder och främja säker återanvändning av återvunnet vatten. Syftet är att kompensera för vattenbrist till följd av torka och därigenom bidra till klimatanpassning, särskilt med avseende på jordbruksgrödor. Åtgärden kommer att kombineras med främjande av och stöd till hållbara jordbruksmetoder, särskilt mer hållbara och effektiva bevattningsystem, med omställning till grödor och jordbruksmetoder som kräver mindre vatten, samt mer hållbara gödslingsmetoder.

⁽¹⁾ Förorening: ämne, vibration, värme, buller, ljus eller annan förorening i luft, vatten eller mark som kan skada människors hälsa eller miljön.

⁽²⁾ Sammansättningen varierar mellan bensin- till dieselmotorer. I förordning (EG) nr 715/2007 om Euro 5 och Euro 6 fastställs utsläppsgränserna för bilar för reglerade föroreningar, särskilt kväveoxider (NO_x, dvs. kombinerade utsläpp av NO och NO₂) till 80 mg/km.

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Detta kan säkerställas genom att det nya systemet/den nya utrustningen kommer att vara energieffektiv(-t) och de absoluta utsläppen därför inte kommer att öka trots en blygsam utvidgning av bevattningsområdet, och/eller genom att den el som används för att driva utrustningen kommer att hämtas från vindkraft eller solenergi. Bevattning kan indirekt underlätta fortsatt användning av jordbruksmetoder som äventyrar jordbruksmarkernas funktion som kolsänkor eller till och med gör dem till nettoutsläppare. Det meningsfulla främjandet av och stödet till hållbara jordbruksmetoder som en del av åtgärden indikerar ingen ytterligare försämring på den punkten, utan borde leda till en förbättring.
Anpassning till klimatförändringar	X		
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.	X		
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.		X	Den verksamhet som stöds av åtgärden har en obetydlig och förutsebar inverkan på detta miljömål, och tar hänsyn till såväl de direkta som de primära indirekta effekterna under hela livscykeln. Åtgärden kommer inte att leda till betydande ineffektivitet i resursanvändningen eller ökad generering av avfall.
Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.	X		
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.	X		

Del 2 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada

Frågor	Nej	Motivering
Anpassning till klimatförändringarna: Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?	X	Åtgärden förväntas inte vara till skada för klimatanpassningen, och skälen till detta är följande: — Huvuddelen av åtgärden bidrar i begränsad omfattning till att ge bättre motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter på kort sikt, eftersom den leder till bättre bevattning utan ökat vattenuttag. Detta positiva bidrag är möjligt endast så länge de nuvarande och prognosticerade vattenförekomsterna är i ett gott skick (eller rimligen inte kan förväntas genomgå sådana förändringar att de inte kan förbli i gott skick enligt tillförlitliga prognoser). Om så inte skulle vara fallet skulle uttagsnivån således vara ohållbar, och investeringen skulle inte kunna klassificeras som

		klimatanpassningsåtgärd (utan ligga nära att vara ett exempel på olämplig anpassning) även om den inte förvärrar den underliggande situationen, eftersom den skulle förlänga livstiden för en i grunden ohållbar struktur. Åtgärden kan i princip komma i fråga för insatsområde 040 i bilagan till RRF-förordningen med en klimatförändringskoefficient på 40 %, eftersom åtgärden är en vattenförvaltningssåtgärd som syftar till att hantera vattenbrist som förvärras av klimatrelaterade risker, såsom torka. — Främjandet av hållbara jordbruksmetoder och naturliga vattenhållningsåtgärder skulle däremot passa in i insatsområde 037, som direkt stöder klimatanpassningsmålet. För att hela åtgärden ska kunna föras in under 037, skulle den delen behöva vara det dominerande inslaget, eller åtminstone vara tillräckligt övertygande med avseende på storlek, omfattning och detalj.
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser. Förväntas åtgärden medföra skada (i) för vattenförekomsters, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller (ii) marina vattens goda miljöstatus,	X	Åtgärden förväntas inte inverka menligt på ett hållbart utnyttjande och skydd av vatten och marina resurser. Åtgärden syftar till att förbättra den hållbara användningen av vattenresurser, särskilt genom att — stödja jordbrukarnas omställning till grödor och jordbruksmetoder med lägre vattenförbrukning, hjälpa jordbrukarna att genomföra åtgärder som ökar jordens förmåga att binda vatten och främjar magasinering av vatten på gårdsnivå, — möjliggöra installation av bevattningssystem som medger återanvändning av vatten i linje med vattendirektivet, utan att leda till ökat vattenuttag. Åtgärden kommer att omfatta investeringar i infrastruktur som möjliggör säker återanvändning av återvunnet vatten för jordbruksändamål. Genom denna investering kommer det att bli möjligt att använda renat avloppsvatten från tätbebyggelse för bevattning av närliggande åkrar och förbereda tillämpningen av den nya förordningen om minimikrav för återanvändning av vatten (EU/2020/741). — Investering i mer hållbara och effektiva bevattningssystem som förbrukar mindre vatten, såsom punktbevattning. Detta kommer samtidigt att leda till mindre läckage av näringsämnen till grundvatten och närliggande inlandsvatten. — När verksamheten omfattar vattenuttag har tillstånd för vattenuttag beviljats av den behöriga myndigheten, med angivande av villkor för att undvika försämring och säkerställa att berörda vattenförekomster uppnår god kvantitativ status (när det gäller grundvatten) eller god ekologisk status eller potential (när det gäller ytvatten) senast 2027, i enlighet med kraven i vattendirektiv 2000/60/EG. — En miljökonsekvensbedömning i enlighet med MKB-direktivet har genomförts och alla nödvändiga mildrande åtgärder har identifierats och beaktats vid utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens).
Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar: Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark?	X	Åtgärden förväntas inte leda till någon betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark — till följd av användningen av ultraeffektiv energiförbrukande utrustning eller av utrustning som drivs av förnybara energikällor, — till följd av att installationen av effektivare bevattningssystem (se ovan) kommer att leda till minskad avrinning av näringsämnen från jordbruket, — eftersom stödet till jordbrukare att övergå till grödor och jordbruksmetoder som förbrukar mindre vatten och den ökade tillgången till vatten på gårdsnivå medför att mindre vatten kommer att användas för bevattning,

		— eftersom stödet kommer att ges till hållbara jordbruksmetoder, vilket i sin tur kommer att kräva mindre användning av bekämpningsmedel och leda till mindre vatten- och markföroreningar.
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem. Förväntas åtgärden (i) medföra betydande skada för ekosystems goda tillstånd och motståndskraft, eller (ii) skada bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse?	X	Åtgärden kommer inte att få några negativa effekter för den biologiska mångfalden och ekosystemen eftersom — konstbevattningsprojekten som omfattas inte befinner sig i skyddade områden, eller inte kommer att få negativa konsekvenser för sådana områden mot bakgrund av deras bevarandemål. Störningar av arter eller negativa effekter på livsmiljöer utanför dessa områden, både under konstruktions- och driftsfaserna, kommer att undvikas genom de nödvändiga förebyggande och begränsande steg som återspeglas i åtgärdens utformning (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). — En miljökonsekvensbedömning i enlighet med MKB-direktivet har genomförts och alla nödvändiga mildrande åtgärder har identifierats och beaktats vid utformningen av åtgärden (se sidan X i planen för återhämtning och resiliens). — Den uppfyller kraven i habitat- och fågeldirektivet. Den var föremål för en bedömning enligt artikel 6.3 i habitatdirektivet (i detta fall integrerad i förfarandet för miljökonsekvensbedömning) som uteslöt betydande påverkan på Natura 2000-områden. — Genom att stödja hållbara jordbruksmetoder kommer den att minska behovet av att använda bekämpningsmedel, vilket kommer att mildra de negativa verkningarna på den biologiska mångfalden (insekter, fåglar, livet i marken). Det kan dessutom bidra till större mångfald av grödor, vilket också gynnar den biologiska mångfalden.